

Deo et regi subjugatum esset; per illam auctoritatem A quam Christus Dominus noster beato Petro apostolorum principi et sanctæ Ecclesiæ rectoribus concessit, constituimus et ordinamus ut nunquam locus ipse aut res ad ipsum pertinentes, præter Deo et regi, alicui submitti possint: nullusque mortali-um, præter regis potestatis culmen, in præfato monasterio, aut in cortibus vel in castellis, sive in plebibus, aut in cellis, seu in villis, aquis aquarum-que decursibus, ripis, pascuis, silvis, piscationibus, paludibus, omnibusque rebus mobilibus et immobilibus ad ipsum pertinentibus, nec non in servis Dei, aut in famulis utriusque sexus, sive etiam in liberis super terras ejusdem monasterii residentibus, aliquam ordinationem, vel auctoritatem, sive potestatem aut jurisdictionem tenere, vel conversatio- B nem monachorum impedire seu molestiam inferre præsumat, aut in aliquibus locis ipsius monasterii districtum habere vel judicare, seu aliquod placitum absque licentia abbatis tenere, vel res monasterii invadere, aut quovis modo alienare, aut fodrum vel paratas, seu aliquas publicas functiones exigere vel requirere audeat. Et tam a potestate archiepiscoporum quam ab omnibus subtrahimus, regali tantummodo vel imperiali submissum ditioni vel defensionem. Nec non et confirmamus vobis piscariam quam Volana cum suis pertinentiis habet. Si quis autem, quod minime optamus, inobediens et contemptor hujus nostri privilegii in toto vel in parte repertus fuerit, vel occasione cujuslibet C personæ attentare præsumperit, nisi resipuerit, maledictionem a Patre, et Filio, et Spiritu sancto consequatur, et cum diabolo ejusque sociis atrocissimis pœnis et æterno incendio deputetur, n resurrectione electorum futura dignus inveniat, et a communione et sanctæ matris Ecclesiæ sinu et consortio sanctorum sit alienus.

Scriptum per manus Stephani primi scriniarii sanctæ apostolicæ sedis, in mense Julio, et indictione v.

Bene valete.

XXVIII.

Benedicti VIII papæ privilegium pro monasterio Casinensi (5).

(Anno 1223, Julii 1.)

[MARGARINI, *Bullar. Casin.*, II, 75.]

BENEDICTUS episcopus, servus servorum Dei, charissimo nobis in Domino Jesu Christo fillo THEOBALDO venerabili et religioso abbati sacratissimi monasterii beati Benedicti confessoris Christi, siti in monte qui vocatur Castrum Casini, suæque almæ congregationi in perpetuum, in Domino salutem.

Si petita apostolica suffragia, universis ecclesiis, cogente ministerio quo videtur præditi, impertiri debemus, quæ specialiter ad nostrum solummodo

(5) Veram bullæ hujus clausulam, chronologica JAFFÉ.

apostolatam respiciunt; tanto citius pleniusque, quanto oportunitus iis indigere cognoscimus, adipisci debent ut nulla indemnitas venerabilibus locis provenire possit, sub tuitione apostolica receptis, quæ nostro brachio repugnante non submoveatur. Harum denique nostrarum sollicitudinum recom- pensatorem Dominum credimus, quem in iisdem locis quiete laudari optamus. Nam tanto inibi degentium laudes et preces erunt acceptabiles, quanto mentes earum ab omni perturbatione, nobis suffragantibus erunt alienæ Igitur quia postulastis a nobis quatenus monasterium S. Benedicti in monte Casino situm, cujus abbatis consecrationem nuper ex dono piissimi Henrici imperatoris Romani suscepimus, et per nos et successores nostros in perpetuum, nulla pravitate Simoniaca interveniente consecrandis, concedimus, et confirmamus, cum omnibus ecclesiis, monasteriis, cellis, castellis, etc. Post obitum vero tuum nemo inibi constituat abbatem, nisi quem conventus et voluntas communis fratrum ex ipsa congregatione elegit; electus ad nos vel successores nostros consecrandus gratis et sine pretio veniat; quod si aliunde veniat, vel ab alio aliquo archiepiscopo vel episcopo consecrari maluerit, tunc consecrator et consecratus anathema sint. Et infra: Insuper etiam apostolica censura sub divini judicii obtestatione prohibemus ut nullus episcopus præsumat in jam dicto monasterio vel in ecclesiis sibi subjectis sacerdotem excommuni- care vel ad synodum provocare. Si quis autem, quod non optamus, nefario ausu præsumperit, hæc quæ a nobis ad laudem Dei pro stabilitate jam dicti monasterii statuta sunt, refragari aut in quocunque transgredi, sciat se, nisi resipuerit, anathematis vinculo innodatum, et a regno Dei alienum; et cum diabolo et ejus atrocissimis pompis, atque Juda traditore Domini nostri Jesu Christi in æternis incendiis et suppliciis concremandus sit deputatus. At vero qui pio intuitu observator et in omnibus custodiens extiterit hujus nostri apostolici constituti, et ad cultum Dei respicientibus (sic); benedictionis gratiam a misericordissimo Domine Deo nostro, per intercessionem beati Petri apostolorum principis et B. confessoris Benedicti multipliciter consequatur, et vitæ æternæ particeps esse mereatur.

Scriptum per manum Sergii scriniarii et notarii sacri nostri palatii, Kalendis Julii, indictione sexta.

Bene valete.

XXIX.

Epistola Benedicti VIII papæ ad Stephanum Arvernorum episcopum pro Cluniacensibus.

(Anno 1012-1024)

[*Bullar. Cluniac.*, pag. 7]

BENEDICTUS episcopus, servus servorum Dei, Strigona continentem, affert Gattula Hist. Casin. 56.

PHANO Arvernorum religiosissimo episcopo, in A Domino salutem.

Vobis notum est Cluniacum monasterium sanctæ Romanæ Ecclesiæ, a fundatore ejusdem, ad defendendum contra insatiabilem cupiditatem sæcularium esse commissum. Unde, justitiæ regula dictante, admoniti, quotiescunque pressuram isdem locus a pravis nominibus patitur, scutum nostræ defensionis debemus opponere. In qua re sanctitatem vestram, ad confringendam cervicositatem eidem cœnobio res delegatas rapere volentium, adjutricem nostri esse omni modis volumus; et non levem lapillum, sed fortissimum excommunicationis jaculum rogamus vos in eos intorquere, qui ausu nefario, Domini timore postposito, Dei servos scandalizare aut contristare, res eorum auferendo, non metuunt. Præcipue autem hoc ad præsens gladio feriantur. Tetardus atque Girbertus filii Stephani, qui alodem, quem Amblardus archiepiscopus reliquit Sancto Petro, injuste retinent ac possident. Hi igitur, donec reddant jam dictum alodum, sicut ex parte nostra, ita ex vestra vinculo excommunicationis innodentur.

Bene valete.

XXX.

Benedictus VIII papa ad Willelmum abbatem monasterii Divionensis.

(Anno 1012-1024).

[PÉRARD, *Recueil*, etc., p. 273].

BENEDICTUS episcopus, servus servorum Dei, WILLELMO venerabili abbati et in Christo dilecto filio, salutem charissimam cum benedictione apostolica.

Audita vigilantia studii tui, qua invigilas super filios commissos tibi, referimus gratias Deo omnipotenti. Denique comperimus te jamdiu laborare creberrimis tuorum hostium incursionibus, et pene jam destitutam Ecclesiam tuam a diripientibus; et infortuniis tuis, quas forinsecus pateris, condolemus. Namque pro longanimitate patientiæ, quam hucusque exhibuisti adversarii Ecclesiæ tuæ, decet nos gaudere, et bonitatem tuam laudare; cæterum hactenus sufficiat patientiam hanc ita exhibuisse ut impune ad nihilum redigantur penitus res Ecclesiæ, et præ penuria inopiæ labefactetur ordo religionis monasticæ, quæ inibi sub te dinoscitur præpollere. Habes tecum filium nostrum Benignum episcopum, gratias Deo, effectum monachum, quem admonemus honeste et religiose conversari, professionem obedientiæ moribus et opere attendere, in qua vocatione vocatus est, in ipsa permanere. Deinde illi jubemus cum omni imperio ut inimicos martyris Benigni insequatur omni justitiæ zelo ac cum divina auctoritate feriat eos anathemate: tibi etiam præcipimus ne obsistas ei in hoc, sed illi auctoritatem pervasores tuos feriendi concedimus, jubemus et imperamus; ita tibi per veram obedientiam mandamus ne impedias eum nec eum prohibeas quin ipsos malefactores divini verbi gladio coerceat. Ac si in eo corroboratur nostra auctoritas, et quos-

cunque ille ligaverit, apostolica et nostra auctoritate sint ligati, et quos absolverit, sine nostra pariter absolute soluti. Damusetiam illi potestatem ordinandi quidquid juste postulatus fuerit in sancta Ecclesia ordinare, verumtamen te jubente. (*Sine sigillo*).

XXXI.

Benedictus VIII. concedit ut in ecclesia monasterii Rivipollensis cantetur Alleluia, et hymnus angelicus in festivitate Hypapanti (sive in festo purificationis beatæ Mariæ), etiamsi ea inciderit post Septuagesimam.

(Anno 1012-1024)

[COCQUELINES, *Bullar. Collect.* I, 318].

BENEDICTUS episcopus, servus servorum Dei, dilectissimis in Christo filiis ad festivitatem Hypapanti Domini in cœnobio Sanctæ Dei Genitricis convenientibus salutem et apostolicam benedictionem.

Quoniam omnis universalis Ecclesiæ nobis, quamvis immeritis, commissa secundum Deum credimus fore regimina, idcirco jussit nos quorumcunque fidelium convenit annuere votis, et ab inde cunctis emanare profectum, unde totius acceptum religionis constat exordium. Quapropter innotescimus charitati vestræ quoniam adiens nos dilectissimus filius noster Oliba, cœnobii Ripollensis abbas, zelo divino, et beatæ virginis Mariæ ductus amore, suppliciter petiit ut, si prædicta festivitas evenerit postquam dimissa fuerit *Alleluia*, illa eadem die cantetur cum *Gloria in excelsis Deo* in solo præfato monasterio sibi daretur licentia. Cujus precibus nobis annuere libuit, concessimusque illi et suis in perpetuum successoribus *Alleluia*, si jam abstitit, hymnum quoque angelicum, cum est canendum. Quicumque igitur gaudiis hujus festivitatis in suprascripto loco studuerit interesse, sciat se donandum munere protectionis divinæ, et augmento benedictionis nostræ, adjuvante Jesu Christo benignissimo Salvatore.

XXXII.

Benedicti VIII papæ epistola ad Guillelmum comitem.

(Circa an. 1014).

[MÉNARD, *Histoire de Nîmes*, Preuves, p. 20].

BENEDICTUS episcopus, servus servorum Dei, GUILLELMO comiti, nec non matri suæ Adalaidæ comitissæ perpetuam salutem et apostolicam benedictionem.

Inauditum facinus nefandaque injuria vestris videtur in regionibus orta, eo quod monasteria, Patrum olim decretis fundata, modo conspiciuntur malorum pravitatibus hominum pene dissipata; unde ego mœrore percussus arcano, stigmate insignitus apostolico, cum hujus apostolicæ sedis diversorum ordinum clero, cui ego, Deo dispensante, deservio, omnes homines, illos scilicet qui beati Ægidii alodem temere a vobis exquirunt accipere, sine abbatis illius loci voluntate, sineque